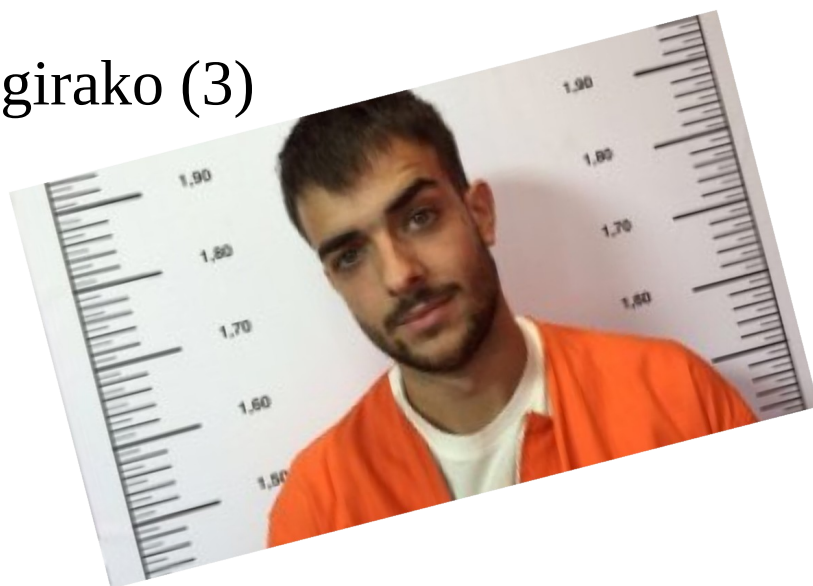

Hiru hitz berri hiztegirako (3)

Gazteko Antxon Telleriak, osterara ere, 3 hitz berri asmatu ditu euskal hiztegiaren sar ditzaten. Entzun irratsaioaren pasarte hau, eta bitartean, esan honako esaldi hauek egia ala gezurra diren.

Lehendabiziko hitzaz aritzeko, bakardadeaz aritu behar izan du Anttonek.

Egia ☐ Gezurra ☐

Antton Telleriak ere tarteka erabiltzen du herrialde bateko partaide sentitze hori bakardadea uxatzeko.

Egia ☐ Gezurra ☐

"Homeopatria" kontzeptua kimikari eta pilulei lotuta agertzen da Telleriak emandako azalpenean.

Egia ☐ Gezurra ☐

Bikote batzuek ezin dute jatetxeetan-eta eskalopea ebaki, ezin diotelako elkarri eskutik helduta egoteari utzi.

Egia ☐ Gezurra ☐

Telleriak gustu-gustuko ditu bikote okaztagarri horiek.

Egia ☐ Gezurra ☐

Letxuga, tomatea eta tipula olibekin nahastean "pentsalada" ederra sortzen da.

Egia ☐ Gezurra ☐

Erantzunak

Lehendabiziko hitzaz aritzeko, bakardadeaz aritu behar izan du Anttonek.

Egia ☒ Gezurra ☐

Antton Telleriak ere tarteka erabiltzen du herrialde bateko partaide sentitze hori bakardadea uxatzeko.

Egia ☒ Gezurra ☐

"Homeopatria" kontzeptua kimikari eta pilulei lotuta agertzen da Telleriak emandako azalpenean.

Egia ☒ Gezurra ☐

Bikote batzuek ezin dute jatetxeetan-eta eskaloa ebaki, ezin diotelako elkarri eskutik helduta egoteari utzi.

Egia ☒ Gezurra ☐

Telleriak gustu-gustuko ditu bikote okaztagarri horiek.

Egia ☐ Gezurra ☒

Letxuga, tomatea eta tipula olibekin nahastean "pentsalada" ederra sortzen da.

Egia ☐ Gezurra ☒

Transkripzioa

ESATARIA.- Bueno, Euskaltzaindida! Euskarari hitz berriak gehitzeko momentua iritsi zaigu gure euskaltzain super urgazlearekin.

ANTTON TELLERIA.- Hori da.

ESATARIA.- Antton Telledida.

A.T.- Ni naiz. A, Telledida? Hori ere gustatzen zait, begira!

ESATARIA.- Zuretzako! (sic).

A.T.- Atal honetarako. Euskaltzaindida. Gaur ere beste 3 hitz proposatuko ditugu. Badakit martxoak 20 dituela, zorientasunaren nazioarteko eguna dela; pixka bat happyflower estilo horrekin bat eginda gabiltzala. Lehenengo hitza aurkezteko bakardadeaz hitz egin beharra daukat.

BESTEAK.- O!

A.T.- So sorry! Bai, ze gogorra den batzuetan bakardadea, e? Bakarrik sentitze hori...

BESTE BAT.- So lonely! So lonely!

A.T.- Aurre egin behar izaten zaio sentsazio horri, noski. Nik kontenplatu ditut bi erremedio: drogak, bigun zein gogorak, noski; edo jendez inguratzea.

BESTE BAT.- Bale.

BESTE BAT.- O, ba, bakardaderik txarrena hori da!

A.T.- Bueno, bigarrenari helduko diogu. Jendez inguratuta... bai oso gaizki sentitzen zarenean, ba, bueno, kuadrillari deitu, edo beraiekin kalera atera. Baina kontu da., batzuetan, hain gaizki sentitzen zarela, ze, ja kuadrillakoekin egoteak ere ez du balio. Bilatu behar duzu babes handiagoa, eta horretarako teknika bat izan liteke zu herrialde bateko parte zarela sentitzea; alegia, ez da ja kuadrillako parte naizela; ez da nire herriko parte naizela; herrialde bateko parte naiz; eta hor, ja, bakardadea uxatu egiten da.

BESTE BAT.- A, bai, e?

A.T.- Bai, bai; nik egiten dut tarteka, e!

BESTE BAT.- Hori sentitu, kalera ateratzen zara, eta sentitzen dituzulako denak anaiak edo arrebak.

A.T.- Hori da, hori da! Ba euskalduna bada, ba, hasten zara euskal selekzioaren kantuek entzuten; edo beste edozein herrialdetan Eurovision ikusten duzu, zure herrialdearekin oso topera sentitzen zara, bai. Horregatik teknika hori, teknika mundiala den aldetik, izendatu beharra dago. Kontua da nola. Nola deituko diogu baliabide kimikoak baztertu, eta babesa aberrian bilatzeko mekanismo horri? Nire proposamena da: Homeopatria.

BESTEAK.- O! Homeopatria! Ze ona!

A.T.- Baina galdera da:

DENAK.- zer da homeopatria?

A.T.- Homeopatria. Bakardadeari aurre egin nahian babesa aberrian topatzen duen teknika. Sendagai kimikoen alternatiba komunitarioa, gizartearen kidetasuna sentitzeak dakarren efektu plazeboa (sic). Adibidez: "Jo, asteburu osoa bakarrik pasa behar dut etxean. Bueno, gora Euskadi!"

BESTEAK.- Kar, kar, kar, kar!

ESATARIA.- Bakarrik ez sentitzeko, homeopatriatik pixka bat, eta ya esta. Familiako sentituko zara.

A.T.- Bi bolita! Bi bolita!

BESTEAK.- bi bolita mihi azpian.

A.T.- Hori da!

ESATARIA.- Beste hitz bat Antton.

A.T.- Eta orain, justu beste aldera salto eginda, bikote-harremanak, aizue. Bakarrik egotetik, ba, bikote-harremanetara salto egingo dugu. Maitemintzea zer den badakigu; baina bueno, maitemintzea definitzen hasita; ufa! hau ere kontzeptu zabala da, graduak daudelako, ezta? Pasotismotik menpekotasunera, minusetik plusera, hor abaniko oso zabal bat dago; eta noski, gehiegi maitemintzea, hori ere gertatu liteke; obsesio totala. Bueno, arriskutsua da kalteak eragin ditzake (sic) horrek bikotean, baina kalteak eragin ditzake inguruan ere bai. Ze, niri, pertsonalki, bikote enpalagosoak ikustea, uf, oso gogorra egiten zait.

BESTEAK.- Egun guztia elkarri eskalozea jaten.

A.T.- Igual, joaten zara... Jatetxe batera joaten zara eta ikusten dituzu elkarri eskutik helduta, eskalozea moztu ezinda; ze, bi esku ezin dituzte libratu. "Nahiago dut gosea pasa eta zuri eskutik helduta egon". Hori da, pixka bat, sentitzen dutena, ezta? Horregatik bi pertsona horien artean dagoenak erromantizismoaren muga guztiak gainditu egiten ditu, argi dago hori; eta izendapen bat behar du. Nola deituko diogu maiteminaren adibide gorenari; alegia, zer da erabat tentelduta dauden bi subjektu horiek elkarrekiko sentitzen dutena? Nire proposamena da: Maitastuna.

BESTEAK.- Kar, kar, kar, kar! Maitastuna!

A.T.- Oso kargantea, ja! Baina kontua da:

DENAK.- zer da maitastuna?

A.T.- Maitastuna: bi pertsonen arteko erakarpen neurrigabea, isilpean mantendu ezin den magnetismo suntsikorra; sentimendu enpalagoso edo okaztagarria, hots, cosita, eme zeta, zurekin llargiraino eta buelta egingo dut.

BESTEAK.- O! O! Pila, pila; patata-tortilla! Jode, ze betekada!

A.T.- Hori facebooken ere ikusten da. Traola, zurekin infinitua konkistatu.

BESTE BAT.- Love, love, love!

A.T.- Hori da maitastuna!

ESATARIA.- Eta hirugarren eta gaurko azken hitza Euskaltzaindian:

A.T.- Uf, eta igual sakonena, e? Pixka bat filosofiko jarriko gara. Gizakiok, besteak beste, pentsatzeko gaitasuna daukagulako, noski.

ESATARIA.- Aber, hasi gara bakarrik, bakardadean. Gero bikotean, orain, orgia bat edo... ez?

A.T.- Ez, ez, ez. Pentsatzeaz ari gara. Pentsatzea erabil genezake gure alde. Horrela asmatu dugu bitrozeramika edo lavavagillasa, esaterako. Baina gure kontra ere bilakatu liteke pentsatzearen kontu hau. Askotan nordea galtzen delako, ezta? Hasten zara pentsatzen, eta ezin duzu geratu. Eta pentsamendu batek bestea ekartzen du, eta buruari bueltak ematen dizkiozu, kasik paranoiko bilakatu arte. Adibidez, kalean lagun bat ikusi, eta ez dizu jaramonik egiten. Eta hasten zara pentsatzen: "Jode, zergatik ez dit kasurik egin? Igual nik ez dakidan zerbait daki? Edo berak ez dakiela uste dudana arren, badago zerbait biok dakiguna? Bueltak ematen hasi, eta bukatzen duzu ispiluaren parean, barrezka, esaten Kennedy zuk hil zenuela, adibidez. Nordea galduta erabat. Horregatik, nola esango diogu pentsatzearen poderioz buruan sortzen den ideia edo osagaien nahasketa horri? Nire proposamena da: Pentsalada.

BESTEAK.- Kar, kar, kar, kar! Pentsalada Cesar! Bale, bale, bale.

DENAK.- Zer da pentsalada?

A.T.- Pentsalada: gehiegi pentsatzearen albo-kaltea; buruari eragin eta eragin jardun ostean, garunean nagusitzen den sentipen gatz-ozpindua, nahaste-borraste paranoikoa. Horixe da pentsalada.

DENAK.- Pentsalada!

ESATARIA.- Txalo bero bat, faborez, Anttonentzat! Euskaltzaindidak gaur bere hiztegian beste hiru hitz berri sartu dituelako. Horiek dira: lehendabizi, homeopatria, batetik; maitastuna, bestetik; eta pentsalada.

BESTEAK.- Oso ona da!

A.T.- Pentsamenduen nahasketa bat. Hori da. Ba, letxuga, tomatea eta tipula, azeitunekin batera, nahasten diren bezala, ba, zuen pentsamendu guztiak nahastea da pentsalada.

BESTE BAT.- Ai, ze pentsalada! A, ze polita!

ESATARIA.- Euskaltzain urgazle Didan, Antton Telleria! Eskerrik asko, Antton!

A.T.- Ez da ezer asko!